

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam

Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.

Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

VERZOEK.

Daar wij met het oog op Hemelvaartsdag „Mededeelingen” vroegtijdig willen verzenden, verzoeken wij kerkeraden de predikbeurten ons zoo spoedig mogelijk te willen doen toekomen. Voor uw medewerking zeggen wij U bij voorbaat dank.

KERKNIEUWS.

Bedankt: Voor Zeist Ds. T. Dorresteyn te Opheusden.

NOG EENS VRIJWILLIGE BIJDAGEN.

X. maakt uit mijn vorige mededeeling over **vrijwillige bijdragen** de opmerking, dat dit leidt tot losbandigheid; een gemeente heeft zich dan z.i. van een besluit van de Classe of Synode niets aan te trekken. Deze gevolgtrekking is er echter geheel naast; zoo als X. het ziet, is het niet. Uit het verband der gemeenten onderling toch vloeit voort, dat de kerkeraad van waarde houden zal, wat de Classe (en Synode) besluit. Schrijft deze een collecte uit, dan zijn de kerken zedelijk gebonden die te houden. Alleen maar, ook hier geldt weer het vrijwillige; men heeft zich onder dit verband vrijwillig begeven en leeft er gewillig onder voort, wetende de heilige roeping, die op elke plaatselijke kerk rust, om zich niet op zichzelf te houden. Wat zou er van geheel 't kerkelijk leven terecht komen, als de kerkeraden zich niet stoorden aan de besluiten der meerdere vergaderingen. Maar dat zij dit wel doen vloeit voort uit het gewillig wandelen in den van God verordineerden weg. Ook heeft een Classis tucht te oefenen, indien een kerkeraad onwillig is zich aan besluiten te houden, die het wezen der kerk raken, als de zuivere leer en de heiligheid des levens. Maar die tucht kan niet gaan over daden der leide waartoe het houden van collecten te rekenen is. Daarom gaat hier het gemaakte bezwaar, als zou dit vrijwilligers-stelsel tot losbandigheid leiden, niet op!

KERKVISITATIE-AFKONDINGING.

X. vraagt of de kerkeraad des Zondags te voren moet afkondigen wanneer de kerkvisitatie gehouden worden zal. Ja; van ouds is dit een gewoonte geweest, die uit den jaard der visitatie voortvloeit. Zij raakt toch geheel de gemeente en bedoelt, indien er geschillen zijn, deze door bespreking en raadgeving op te lossen, dus zonder dat de kerkelijke procedure gevolgd wordt. Visitatoren hebben niet de bevoegdheid te besluiten; zij vormen niet een classe in de classis, zij zijn geen bestuurs-college. Doch met hun rijke ervaring (zij worden immers uit de oudste en ervarendste dienaren genomen) kunnen zij zeer wel in vele gevallen van raad dienen. Daartoe valt het ook niet buiten hun bevoegdheid de leden zelve te bezoeken. Maar dan hebben deze, zoo zij door visitatoren wenschen voor-gelicht (of vermaand) te worden, van de visitatie te weten.

VACATUURDIENSTEN.

K. te X. vraagt: Hoe dikwijls gemeenten, die een leeraar hebben, deze des Zondags moeten afstaan om de vacante kerken te dienen en of het niet wenschelijk ware, dat de Generale Synode een regeling ontwierp, waaraan alle gemeenten zich te houden hadden.

De vervulling van den dienst des Woords en der Sacramenten in vacante gemeenten is onder ons een brandend vraagstuk. Het getal vacante kerken is zeer groot; het aantal predikanten gering, zoodat elke regeling uiteraard gebrekvol zal blijven. Maar allereerst dient toch te worden afgesneden de gedachte aan een bepaling der Generale Synode, waardoor de niet vacante kerken gedwongen zouden worden tot het afstaan van haar leeraar tot zoovele Zondagen als der Synode gewenscht voorkwam. Ten eerste is de regeling der vacaturoediensten steeds het werk der classen geweest; elke classe regelt die diensten voor de tot haar behoorende kerken. Alleen zoo een kerk zich over de classikale regeling te beklagen heeft, staat haar beroep op de Synode open; dit geval heeft zich bij ons echter nimmer voorgedaan. En ten tweede gaat het niet aan, dat de Synode (of de Classe) aan de van een predikant voorzien gemeenten opleggen zal, hoeveel Zondagen deze leeraar voor vacante gemeenten heeft af te staan. Dit bepaalt elke gemeente (kerkeraad) zelf en staat doorgaans in den beroepsbrief vermeld. Een roepende kerk is echter niet vrij de noodige hulp te weigeren; zij kan niet zeggen: „ben ik mijns broeders hoeder”; maar zij heeft ook te rekenen met de belangen der eigen gemeenten, waardoor

vanzelfsprekend het aantal vacaturebeurten wordt beperkt.

In den bloeitijd der kerk (en langen tijd ook daarna) was het getal vacante kerken zeer klein. Het was mogelijk al deze kerken elken Zondag en ook op Feestdagen althans een predikant te beschikken. De classen werden zelfs in ringen verdeeld; en elke ring zorgde voor zichzelf. De leeraren predikten op denzelfden dag in de eigen gemeenten en gaven ook een beurt aan de vacante kerk. Een dergelijke regeling trof bij ons Middelburgs predikant voor de kerken op Walcheren. Doch dat is overal niet doenbaar, hoewel er veel voor te zeggen zijn zou; evenwel is ook dan nog niet elke gemeente telken Sabbath te bedienen; het is er verre van; zóóver zelfs, dat vele gemeenten zich tevreden moeten stellen met een enkelen Zondagsdienst per jaar; en hier en daar de bediening der sacramenten zelfs in de week plaats heeft.

Het is dan ook te verstaan, dat voortdurend uit de vacante gemeenten de vraag opkomt naar en gezonden wordt op middelen tot meer hulp in den dienst des Woords op Zondag. Over den ijver der leeraren, die van dag tot dag preeken, zal niemand klagen; en men bedenke wel, dat door dat dagelijksch uitgaan, zij ook aan hun gemeente onttrokken worden. Ten slotte zou die eigen gemeente er geheel onder lijden, indien de leeraren ook des Zondags geregeld elders predikte. Nu treden zij acht, twaalf en meer malen des Zondags in de vacante kerken op. Waarlijk er mag niet meer geëischt. De Heere verwekke ons getrouwe Dienaren en geve op te zien tot den Heere des oogstes; want de oogst is groot en de arbeiders zijn weinig. Maar men zinne niet op dwangmiddelen, met het recht der kerk in strijd.

GIFTEN.

Allen, die hun gaven ter beschikking stelden, hartelijk dank betuigend, geef ik hier de volgende verantwoording.

Uit collecte Den Haag	f	31.—
X. te Westzaan via De Banier	-	20.—
X. te Nijmegen	-	10.—
Uit collecte Neuzen	-	5.—
X. te Ridderkerk door student Blok	-	5.—
Uit collecte Wolphaartsdijk	-	5.—

Tezamen f 76.—

en nog 5 Bijbels die ik gaarne voor de in het buitenland te werk gestelden zal gebruiken, omdat de getroffen en voor zoover noodig een Bijbel van de kerk te Rotterdam verkrijgen.

Opleiding

Uit Neuzen
 f | 5.— |

Theologische School

Uit Neuzen
 f | 5.— |

Inwendige Zending

Uit Neuzen
 f | 5.— |

Het adres van den Scriba der Geref. Gemeente te Almelo is B. NIJHOF, Wierdenschestraat 189, Almelo.

DE KERKERAAD.

A., diaken te X., vraagt, welke de stem der diakenen ter kerkeradsvergadering heeft en of die minder geacht moet worden dan die der ouderlingen.

Blijkbaar is te X. Art. 28 der Dordtsche Kerkorde van toepassing: „Daar het getal van de ouderlingen zeer klein is, zullen de diakenen mede tot den kerkeraad mogen genomen worden”. Eigenlijk wordt de kerkeraad gevormd door de Dienaren des Woords en de ouderlingen (Art. 27). Het bovenaangehaalde maakt dus een uitzondering voor kleine gemeenten; dan zijn de diakenen als hulp-ouderlingen te beschouwen en hebben zij mede over voorvallende zaken te cordeelen en ook een beslissende stem. Dit neemt echter niet weg, dat zij aan den kerkeraad toegevoegd zijn en de ambten niet mogen verward worden. Zoo komt den ouderlingen krachtens hun ambt in de eerste plaats toe tuchtgevallen te behandelen. Het oordeel der ouderlingen heeft in die gevallen meer autoriteit dan dat der diakenen, al nemen deze ook aan de behandeling deel. Omgekeerd zal bij de bespreking van diaconale aange-

legenheden den diakenen in de eerste plaats het woord toekomen. Houdt men dit in zuik een gecombineerde vergadering in het oog, dan zal elk zijn plaats weten in te nemen en zijn stem niet verheffen boven die der ambtsdragers, wien krachtens hun ambt toekomt de voorvallende

zaken te berechten. Zoo maar de voor de kerk geldende regel wordt in acht genomen, hebben diakenen dan ook in bepaalde gevallen, die in het bijzonder het ouderlingenambt raken (als tuchtgevallen) hun stem zooveel mogelijk naar der ouderlingen oordeel te richten.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 27 MEI.

AMERSFOORT: 7 uur Ds. Verhagen.
LEIDEN: 7.30 uur Ds. Ligtenberg.

VRIJDAG 28 MEI.

ELSPREET: 3 en 7 uur Ds. Fraanje.
ELST (U.): 7 uur Dr. C. Steenblok.
POORTUGAAL: 7.30 uur Ds. Lamain (voorber. H. A.).
ZEIST: 7 uur Ds. A. Verhagen.

ZATERDAG 29 MEI.

ARNEMEUIDEN: 7 uur Ds. v. d. Berg.
KAMPERLAND: 7 uur Ds. Stuijvenberg
OUD-BEIJERLAND: 7.30 u. Dhr. Rijksen.

ZONDAG 30 MEI.

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
AALBURG: leesdienst.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.
AMSTERDAM-N.: Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan, 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK: leesdienst.
APELDOORN, Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesdienst.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: leesdienst.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 u. leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6 uur leesd.
BORSSELE: 10, 3 en 6 uur leesdienst.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-Br.): leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: leesdienst.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DINTELOORD: 3 maal Dhr. Blok.
DIRKSLAND: 10.30 en 5 uur leesd.
DORDRECHT: 10 en 5 uur leesdienst.
EDE: Bettelkamperpad 27, 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPREET: 10 en 3 uur leesdienst.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ENSCHDE: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: leesdienst.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
GORINCHEM: leesdienst.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.
Goudswaard: 11 en 7 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesdienst.
's-GRAVENZANDE: leesdienst.
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAAMSTEDE: leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstraat 22, leesd
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: leesdienst.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50a): 10 en 5 uur leesdienst.
HOEDEKENSKERKE: leesdienst.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6 uur leesdienst.
KAMPERLAND: leesdienst.

KATWIJK A. ZEE, Remisestraat: 10 en 5 uur Dhr. Wijting.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 uur Ds. v. Stuijvenberg (Openb. Bel.).
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesdienst.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur Ds. v. d. Berg (Openb. Bel. en H.D.),
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.
MIJDRECHT: leesdienst.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 10.30, 3 en 6.30 uur Dhr. Rijksen.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPEET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesdienst.
NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.
OOSTBURG: leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
OOSTKAPPELLE: 10, 2.30 en 6 uur Ds. A. Visser.
OPEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorresteljn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: Leesdienst.
OUDEMIRDUM: leesdienst.
OUDEWATER: 9.30 en 3 uur leesdienst.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.
POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 u. Dr. C. Steenblok.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.
ROTTERDAM (C.): 10 en 5 uur Ds. G. H. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10, 3 en 5.30 uur Ds. Lamain.
DE RIJP: 10.30 en 3 uur leesdienst.
RIJSEN: Walkerk, Ds. J. Vreugdenhil.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
SCHERPENISSE: leesdienst.
SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 u. leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 3 uur leesdienst.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
FRICHT: 10 en 3 uur leesdienst.
UTDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.
UTRECHT: Boothstraat, 10 en 5.30 uur Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.

WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesd.
WEMELDINGE: leesdienst.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
WESTZAAN: leesdienst.
WIJERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.
WOLPHAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur leesdienst.
ZAANDAM: 9.30 en 5 uur leesdienst.
ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.
ZOETERMEER: leesdienst.

MAANDAG 31 MEI.

NUNSPEET: 7 uur Ds. Verhagen.

DINSDAG 1 JUNI.

ELSPREET: 3 en 7 uur Ds. Verhagen.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 7 uur Ds. Lamain.
Goudswaard: 8 uur Ds. Ligtenberg (H.D.).

WOENSDAG 2 JUNI.

EDE: 7 uur Ds. Fraanje.
POORTUGAAL: 2 u. Ds. Lamain (Huw. bevestiging).
ZAANDAM, Hazepad: 7.30 uur Ds. P. Honkoop.

DONDERDAG 3 JUNI.

(Hemelvaartsdag.)

ALBLASSERDAM: 's middags Dhr. L. Rijksen.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 uur Dhr. Rijksen.
EDE: 10 uur leesdienst.
's-GRAVENHAGE: 10 uur Ds. Honkoop.
H. I. AMBACHT: 2.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
NIJKERK: 9.30 uur Dhr. Wijting.
NIEUWDORP: 6.30 uur Ds. A. van Stuijvenberg (H.D. en Openb. Bel.)
POORTUGAAL: 2.30 en 5.30 uur Ds. Lamain (H.A.).
ROTTERDAM-Z.: 10 uur Ds. Lamain.
TERNEUZEN: 10 uur leesdienst.
VLAARDINGEN: 10 uur Ds. Ligtenberg
ZEIST: 5 uur Ds. M. Heikoop.
YERSEKE: 10 uur Ds. Stuijvenberg.

VRIJDAG 4 JUNI.

ST. PHILIPSLAND: 8.30 uur Ds. v. d. Berg.

Mededeelingsblad der
Gereel. Gemeenten
Utrechtsche straatweg 149
Rhenen

Frankering bij
abonnement
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentsweg 91,
HILVERSUM.